

Білецька Ю. В.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри соціальних теорій*

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТІВ

Серед багатьох важливих завдань, які постають перед будь-якою державою в процесі державотворення, особливе місце займає завдання досягти національної злагоди, політичної й соціальної стабільності, гарантувати права людини. Невирішеність цих питань створює умови для розвитку конфліктів.

Конфлікти в сучасному світі мають глобальний характер і є загально-мірним явищем. А тому виявлення передумов, об'єктивних і суб'єктивних причин і мотивів конфліктів, моделювання їх, пошуки оптимальних способів своєчасного вирішення їх, локалізації, переведення з насильницької форми в ненасильницьку, упередження конфлікту, що назріває, а не слідування за ним – усе це має принципово важливе значення в політиці (Політологія: Навчально – методичний комплекс: За ред/ Ф. М. Кирилюка. – К., 2005 р Електронний ресурс. [Режим доступу] <http://politics.ellib.org.ua/pages-2166.html>).

Для українського суспільства характерним є стрімке зубожіння маси населення, відсутність довіри до всіх владних структур, специфічні стосунки між гілками влади, протистояння між партіями і їхніми лідерами. Усе це не може не впливати на зростання соціальної напруженості в суспільстві.

Економічна ситуація в Україні не дає змоги відразу прийняти всі міри для відчутного покращення життя населення, створити їм відповідні умови для проживання. Невлаштованість, відсутність упевненості в завтрашньому дні може призвести до незадоволення, протестів, агресії, коли економічні конфлікти переростають у політичне протистояння.

Зазначені протиріччя наявні й між виконавчою та законодавчою владою, партіями і рухами, окремими політичними лідерами, фракціями у парламенті, між центральними органами влади, між центром та місцевою владою і різними прошарками населення тощо (Політичні конфлікти, шляхи вирішення та профілактики. Електронний ресурс.[Режим доступу] <http://www.kiev-diplom.com/146-politichni-konflikti-shlyaxivirishennya-ta.html>).

Більшість сучасних фахівців вважають, що політичні конфлікти відіграють позитивну роль у суспільному житті, бо вони сигналізують владі про існуючі суперечності, розбіжності позицій громадян і стимулюють дії, здатні поставити ситуацію під контроль. Дестабілізація влади і дезінтеграція суспільства виникають у суспільстві не тому, що існують конфлікти, а через невміння врегулювати політичні суперечності чи елементарне ігнорування цих колізій (Конфліктологія / За ред. професорів Л. М. Герасіної та М. І. Панова. – Харків: Право, 2002. – С. 112-119).

На сьогоднішній день конфліктні явища не рідкість, як в Україні, так і на її межах. Конфлікти бувають різних рівнів та різної складності. Але важливе місце займає надання конфлікту відповідного статусу, а саме визначення галузевої приналежності.

Враховуючи специфіку об'єкта і суб'єктів політичних конфліктів можливо визначити низку характерних особливостей, що відрізняють цей вид міжгрупових конфліктів від усіх інших.

Перш за все політичні конфлікти носять переважно відкритий характер і досить яскравий прояв зіткнення інтересів. Політика – це сфера дозволеної суспільством боротьби, спосіб ослабити соціальну напругу розрядкою емоцій у політичному змаганні. Звідси і з'являється схильність до зовнішніх ефектів, відома театральність політичного життя.

З попереднього випливає така ознака політичних конфліктів – як публічність. Ця характеристика означає, по-перше, що політика нині професіоналізувалася, тобто здійснюється особливою групою осіб а, по-друге, це припускає їх звернення до народу (непрофесіоналів) й активну мобілізацію його на підтримку своєї сторони.

Явище політичного конфлікту нерідко впливає з інших видів протистоянь. І не тільки тому, що конфлікт є способом дії чи зразком поведінки політиків, а головним чином тому, що багато конфліктів неполітичної сфери життя людей, не знаходячи свого мирного вирішення, переходять у сферу політичну, тобто вимагають для врегулювання державного втручання, що перетворюється в політичне явище та створює ще одну ознаку політичних конфліктів.

Виділяють ще – зростаючу значущість, коли будучи локальним політичний конфлікт завершується ухваленням рішення на державному рівні, а воно обов'язкове для всіх членів суспільства.

Оскільки політичні конфлікти розгортаються в соціальному просторі, де домінуючою віссю є вертикаль державної влади, їх головною метою неминуче стає встановлення політичного панування сторони, що виявилася сильнішою. Звідси й гострота політичних конфліктів та набуття ними крайніх форм – заколоти, повстання. Таку особливість називають – встановлення політичного панування.

І ще одна риса політичних конфліктів – це можливість використання силових ресурсів. З усіх видів влади в суспільстві тільки державна володіє правом легального застосування сили. Оскільки держава як політичний інститут є неодмінним учасником практично всіх політичних конфліктів, завжди існує велика спокуса в якості останнього аргументу використати силу, причому на абсолютно законних підставах. Це робить політичні конфлікти потенційно небезпечними та руйнівними за їх наслідками.

Усі вищезазначені елементи характеризують загальні особливості політичних конфліктів, що дає змогу виокремити їх між усіма іншими видами конфліктів та зрозуміти усю серйозність та небезпечність такого

явища. А тому, політичні конфлікти не повинні ставати способом діяльності політиків, але лише останнім шляхом для досягнення покращення життя та забезпечення суспільних потреб.

Короход Я. Д.

*Национальный университет «Одесская юридическая академия»,
аспирант кафедры социальных теорий*

НЕКОТОРЫЕ ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИНФОРМАЦИОННО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА

*Чем больше вы разрушены, тем
легче над вами господствовать –
тогда нечего опасаться восста-
ния с вашей стороны.*

Ошо Раджниси

Не успело мировое сообщество поставить надежный заслон испытаниям, распространению и применению ядерного оружия – наибольшей опасности XX века, как встретилося с новой глобальной угрозой безопасности – информационным оружием – основным средством ведения информационно-психологической войны. Проблемы разработки, использования и защиты от информационного оружия уже сегодня стали высшими приоритетами в политике национальной безопасности США и других западных стран.

Основными догматами оборонительных информационных боевых действий является выявление, реагирование и защита. Выявление все еще остается нерешенной проблемой. Реагирование невозможно без осмортрительности. Прежде чем реагировать, уместно выяснить суть дела. Защита обеспечивается фундаментальной информационной безопасностью (Інформаційні війни та майбутнє України [Електронний ресурс] / Системний інформаційно-аналитический центр – Режим доступа: http://siac.com.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1054&Itemid=44).

Безопасность достигается проведением единой государственной политики в области обеспечения безопасности, системой мер экономического, политического, организационного и иного характера, адекватных угрозам жизненно важным интересам государства. В настоящее время существует полемика относительно подходов к обеспечению безопасности. Различные источники по проблемам безопасности трактуют ее по-разному. В одних, безопасность – это качество какой-либо системы, определяющее ее возможность и способность к самосохранению. В других – это система гарантий, обеспечивающих устойчивое развитие и защиту от внутренних и внешних угроз. Рядом экспертов также высказывается мнение, согласно